

de Weg van het Zijn
el Camino del Ser

Gedichten - *Poemas*

Germain Droogenbroodt

Illustraties – *Ilustraciones*

SATISH GUPTA

Spaanse versie in samenwerking
met de auteur:

RAFAEL CARCELÉN GARCÍA

POËZIE

De Weg van het Zijn / El Camino del Ser
Poëzie van: Germain Droogenbroodt

© 2023, Germain Droogenbroodt
www.point-editions.com
Publicatie POINT-Boekenplan, Maastricht
booxstore.nl

ISBN 978 90 8666 287 6
NUR 306

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of
openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,
mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier,
zonder toestemming van de uitgever.

Wachtend op betere tijden

De Weg van het Zijn, de nieuwste dichtbundel van Germain Droogenbroodt, vormt een keerpunt in zijn reeds lange carrière met zestien dichtbundels, gepubliceerd in een dertigtal landen en in talloze internationale bloemlezingen. Hoewel we in de drie delen die de bundel vormen verschillende thematische benaderingen en interesses aantreffen, komen ze allemaal samen in die ruggengraat die de beknopte en suggestieve stijl vormt die de poëzie van deze dichter onmiskenbaar maakt.

Het eerste deel, waarmee het boek opent, voert ons terug naar het meest meditatieve deel van zijn vorige poëzie, waar het licht van de dageraad, de vlucht van vogels los van aardse dingen, het opengaan van bloemen, het wonderbaarlijke kloppen van het hart... allemaal leiden tot een sereen en vredig panorama. En zoals diezelfde dageraad, gebied van het onvoorziene, van wat altijd komt, zo weet de dichter, “met woorden/ die alleen de stilte/ weet uit te drukken”, ook niet van tevoren welke verzen zullen verschijnen. Scheppen is het verkrijgen van die visie, die helderheid, die verlichting, die de poëzie biedt en die niet alleen “onderdak/ voor het woord” is. Een visie, met gesloten ogen en naar binnen gekeerd, die ons in staat stelt de externe werkelijkheid met totale helderheid te zien. Het gedicht wordt dan die brug die het innerlijke weer met het uiterlijke verbindt, de dichter, de mens, met de natuur.

In *Getuigen van een tijd*, niet toevallig het centrale deel van het boek, is de tegenpool van al het voorgaande, kijken we naar de rauwe werkelijkheid waarin we leven: menselijke vervreemding (entertainment) en controle (bewaking door digitale apparaten) in deze technocratische wereld, waarin ook de ijdelheid en de haat die zo welig tieren in de sociale netwerken, de kwelling van de discursieve communicatie, van de argumentatie of zelfs van het persoonlijke denken zelf vertegenwoordigen: anderen (een robot, een chip) denken uiteindelijk voor ons.

En met deze lijdensweg is de democratie dodelijk verwond en kijkt in de afgrond van de totalitaire horizon. Depersonalisatie, aantasting van het milieu, angst en psychische aandoeningen... brengen ons ertoe ons af te vragen “Maar is dan een leven/ dat niet menswaardig is/nog leven?” In “**Zonder wederkeer**”, het derde en laatste deel van de bundel, vinden we gedichten die zinspelen op het verstrijken van de tijd en onze vergeefse weerstand om die tegen te houden, op het vergankelijke en het veranderende, op onze kwetsbaarheid en de ups en downs van het leven, op de vluchtigheid ervan, op het niet terugkeren van wat al geleefd is, behalve in de herinnering; op de herfst van de mens en zijn onvermijdelijke weg naar de dood. Een dood die, los van de ongelijkheid waarin we leven, ons definitief gelijk maakt. De dood die soms ook pijnlijk is, en in de meest absolute eenzaamheid, zoals bij degenen die in het ziekenhuis aan Covid sterven: “En niemand die aanklopt/niemand die je verwacht/niemand, behalve de dood”. Het boek sluit af met enkele gedichten over de despotische invasie en oorlog in Oekraïne: alle gruwel van extreem geweld en vernietiging in het beeld van een strop om de nek van de vredesduif, onze meest menselijke hulpeloosheid, en kwetsbaarheid.

Na lezing lijkt het duidelijk dat de dichter ons door contrast laat zien hoe de werkelijkheid waarin wij nu leven is en hoe het zou moeten zijn om een werkelijk waardig leven te kunnen leiden. Terwijl de zoektocht van de mens hem naar het licht zou moeten leiden (zoals een van de openingsgedichten van het boek uitdrukt), leidt de werkelijkheid waarvan we getuige zijn ons, via de ondergrondse tunnels van de technocratische mol, naar de meest angstaanjagende duisternis. Maar als er één ding is dat Germain Droogenbroodt niet verliest, zoals dichters nooit hebben verloren, dan is het wel de hoop: “alhoewel men toch weet/— of verwacht/dat na de regen/de zon weer verschijnt”, zo blijft de mens vertrouwen en hopen - zoals de vogels van de winter - op de komst van betere tijden. Dat is zijn laatste vers in het boek, zijn voorspelde horizon, zijn grootste verlangen in deze barbaarse tijden. Dat is, of zou moeten zijn, *de Weg van het Zijn*.

Rafael Carcelén

Esperando tiempos mejores

El camino del ser, último libro de poemas de Germain Droogenbroodt, supone una nueva inflexión en su ya dilatada trayectoria, con dieciséis poemarios publicados, varias antologías de su obra publicada en unos treinta países. Si bien en las tres partes que forman el conjunto hallaremos diversos enfoques temáticos y de intereses, confluyen todas en ese eje vertebrador que constituye un estilo conciso y sugerente que lo hace inconfundible.

El primer bloque con que se abre el libro, nos remite a la parte más meditativa de su poesía anterior, donde la luz del amanecer, el vuelo de los pájaros desprendidos de lo terrenal, la apertura de las flores, el milagroso latir del corazón... desembocan en un panorama sereno y apacible. Y como ese mismo amanecer, territorio de lo imprevisible, de lo que siempre está por llegar, así el poeta, “con palabras/ que solo el silencio/ sabe expresar”, tampoco conoce previamente los versos que aparecerán. Crear es obtener esa visión, esa luminosidad, esa iluminación, que ofrece la poesía y que no solo es “albergue/ para la palabra”. Una visión, con los ojos cerrados y hacia dentro, que nos permite ver con total lucidez la realidad exterior. El poema entonces se convierte en ese puente que reintegra lo interno con el exterior, al poeta, al ser humano, con la naturaleza.

En *Testigos de una época*, no por azar la parte central del libro, en las antípodas de todo lo anterior, nos asomamos a la cruda realidad en la que vivimos: la enajenación humana (entretenimiento) y el control (vigilancia de dispositivos digitales) en este mundo tecnocrático, en el que también la vanidad y el odio tan pujantes en las redes sociales representan la agonía de la comunicación discursiva, de la argumentación o incluso del propio pensamiento personal: otros (un robot, un chip) terminan pensando por nosotros. Y con esta agonía, la democracia se ve herida de muerte y asomada al abismo de horizontes totalitarios. La despersonalización, el deterioro ambiental, la ansiedad y las enfermedades mentales... no nos llevan sino a preguntarnos “Entonces, es una vida/ que no es digna/ ¿aún hay vida?”.

En *Sin retorno*, tercera y última parte del conjunto, nos encontramos con poemas que aluden al paso del tiempo y a nuestra resistencia inútil por detenerlo, a lo efímero y lo cambiante, a nuestra vulnerabilidad y los vaivenes de la vida, a su fugacidad, al no retorno de lo ya vivido, salvo en el recuerdo; al otoño del hombre y su camino insoslayable hacia la muerte. Una muerte que, más allá de las desigualdades en las que vivimos, definitivamente nos iguala a todos. Muerte a veces también dolorosa, y en la más absoluta soledad, como en el caso de los muertos por covid en el hospital: “nadie llama a la puerta,/ nadie que esperes,/ nadie, salvo la muerte”. Se cierra el libro con varios poemas sobre la invasión despótica y la guerra en Ucrania: todo el horror de la violencia extrema y la destrucción en la imagen de una soga alrededor del cuello de la paloma de la paz, nuestro más humano desvalimiento, nuestra inmensa fragilidad.

Acabada la lectura, parece evidente que el poeta nos muestra por contraste cómo es la realidad en la que vivimos hoy y cómo debería ser para que en verdad fuese una vida digna. Así, si bien la búsqueda del hombre habría de conducirlo hacia la luz (como expresa uno de los poemas iniciales del libro), la realidad de la que somos testigos nos lleva, por los túneles subterráneos del topo tecnocrático, a la más temible oscuridad. Aunque si algo no pierde Germain Droogenbroodt, como nunca la perdieron los poetas, es la esperanza: igual que “después de la lluvia/ reaparecerá de nuevo el sol”, el hombre sigue confiando y esperando -como las aves de invierno- la llegada de “tiempos mejores”. Ese es su último verso en el libro, su augurado horizonte, el mayor anhelo en estos tiempos de barbarie. Tal es, o debería ser, *El camino del ser*.

Rafael Carcelén

de Weg van het Zijn

el Camino del Ser

HET DOEL

*De kortste weg
is niet altijd de beste weg
die naar het doel toe leidt*

LA META

*El camino más corto
no es siempre el más adecuado
para alcanzar la meta*

MEDITACIÓN

Escuchar tanto tiempo el silencio
hasta que el silencio
se despoje de sí
y hable con palabras
que sólo el silencio
sabe expresar.

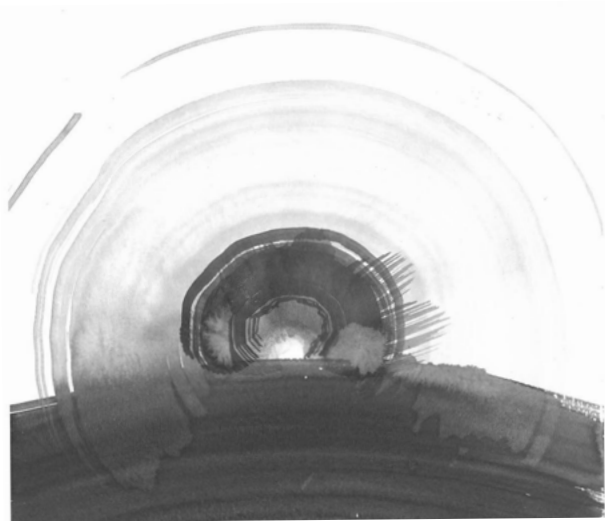
MEDITATIE

Zolang de stilte beluisteren
tot de stilte
zich van haar zwijgen ontdoet
en met woorden spreekt
die alleen de stilte
weet uit te spreken.

LA LUZ

Amanece,
el sol surge
de la nada
y enciende
lo que solo aparentemente
viene de lejos
aunque esté cerca
y dentro de nosotros:

la luz.

HET LICHT

Het daagt,
de zon duikt op
uit het niets
en ontsteekt
wat alleen schijnbaar
van ver komt
hoewel het nabij
en in ons is:

het licht.

BRASAS

Aunque su duración es limitada
las brasas ardientes extienden
de lo que fuego fue
luz y calor

así también los recuerdos
no borrados
de tiempos mejores son brasas,
el duradero resplandor.

SINTELS

Al is hun tijdsduur beperkt
de gloeiende sintels verspreiden
van wat voorheen nog vuur was
warmte en licht

zo zijn ook herinneringen
die niet werden gewist
van betere tijden de sintels
de blijvende gloed.

BÚSQUEDA

Como el topo,
que excava paisajes subterráneos
así busca el hombre
no hacia la oscuridad
sino hacia la luz.

ZOEKTOCHT

Zoals de mol,
die ondergrondse gangen graaft
zo zoekt de mens
niet naar duisternis
maar naar licht.

INHOUDSTAFEL - *CONTENIDO*

INLEIDING - *INTRODUCCIÓN*

Meditatie/ Meditación	8-9
Het licht/ La luz	10-11
Sintels/ Brasas	12-13
Zoektocht/ Búsqueda	14-15
Het nu/ El presente	16-17
Melancholie/ Melancolía	18-19
Onderkomen/ Alojamiento	20-21
Anker/ Ancla	22-23
Edelmoedigheid/ Generosidad	24-25
Gescheiden/ Sparado	26/27
Onthechting/ Desprendimiento	28-29
Spiegel/ Espejo	30-31
De nacht/ La noche	32-33
Hart/ Corazón	34-35
Vorzorgsmaatregel/ Precaución	36-37
Verheffing/Elevación	38-39
Brug/ Puente	40-41
Las montañas de Bogotá	42-43
Vredig panorama	44
Panorama apacible	45
Zonder waarom/ Sin porqué	46-47
Het onnoembare/ Lo innombrable	48-49
Erkenning/ Reconocimiento	50-51
Inzicht/ Visión	52-53
Ontdekken/ Descubrir	54-55
Zin/ Sentido	56-57
Blind/ Ciego	58-59
Verwaandheid/ Vanidad	60-61
Zichtbaarheid/ Visibilidad	62-63

Zien/ Ver	64-65
Ontsluiering/ Desvelamiento	66-67
Droom/ Sueño	68-69
Kier/ Hendidura	70-71
Mystiek/ Mística	72-73
Getuigen van een tijd	74
Testigos de una época	75
Net/ Red	76-77
Hemel/ Cielo	78-79
Metamorfose/ Metamorfosis	80-81
Het aards paradijs/El paraíso terrenal	82-83
Tegenslagen/ Golpes	84-85
Alzheimer/ Alzheimer	86-87
Wereldbeeld/ Imagen del mundo	88-89
Terreur/ Terror	90-91
Social media & Co.	92
Las redes sociales & Co.	93
De waarde der dingen	94
El valor de las cosas	95
Het weerloze woord	96
La palabra indefensa	97
Gedenksteen	98
Lápida conmemorativa	99
De doden/ Los muertos	100-101
Geïndoctrineerde intelligentie	102
Adoctrinada inteligencia	103
Pollutie/ Polución	104-105
Onuitwisbaar?/ ¿Indeleble?	106-107

Empathie/ Empatía	108-109
Verblind/ Deslumbrado	110-111
Verlangen/ Anheló	112-113
Versluiering/ Encubrimiento	114-115
Betrokken/ Nublado	116-117
Smart Phone	118-119
Verstoord/ Perturbado	120-121
Vrijheid/ Libertad	122-123
Illuminatie/ Iluminación	124-125
Overschaduwde zicht	126
Visión ensombrecida	127
Getuigen van een tijd	128
Testigos de una época	129
Verblind/ Cegado	130-131
Artificiële intelligentie	132
Inteligencia artificial	133
Nutteloze gebeden	134
Oraciones inútiles	135
Menswaardig/ Dignidad humano	136-137
Lafenis/ Alivio	138-139
De hoop/ La esperanza	140-141
Veranderlijk/ Cambiante	142-143
Luchtspiegeling/ Espejismo	144-145
Zonder wederkeer/ Sin retorno	146-147
Teken/ Signo	148-149
Efemeer/ Efímero	150-151
Het lot/ El destino	152-153
Zonder wederkeer/ Sin retorno	154-155
Eenmalig/ Único	156-157

Leven en dood/ Vida y muerte	158-159
Koorddanser/ Equilibrista	160-161
Kinkhoorn/ Caracola	162-163
Vraag/ Pregunta	164-165
Herfst/ Otoño	166-167
Voortplanting/ Reproducción	168-169
Migratie/ Migración	170-171
Méér/ Más	172-173
Jaarringen/ Anillos de crecimiento	174-175
Wat rest/ Lo que queda	176-177
Onmacht/ Impotencia	178-179
Het ondoorgroendelijke	180
Lo insondable	181
Ziel/ Alma	182-183
Intensiteit/ Intensidad	184-185
Schaduwen/ Sombras	186-187
Het komen en het gaan	188
Yendo y viniendo	189
Omkeerbaar/ Reversible	190-191
Ultieme gelijkheid	192
Definitiva igualdad	193
Waarheen/ A dónde	194-195
Covid-19	196-197
Todesfuge/ Fuga de la muerte	198-199
Geleende dageraad	200
Aurora prestada	201
Eenzaam afscheid	202
Despedida solitaria	203
Laatste afscheid/ Último adiós	204-205

Oorlog in Oekraïne	206
Guerra en Ucrania	207
Vredesduif/ Paloma de paz	208-209
Despoot/ D�espota	210-211
Sporen/ Huellas	212-213
Hoop/ Esperanza	214-215
Biografie Germain Droogenbroodt	216-218
Biografía Germain Droogenbroodt	219-221
Biografie Satish Gupta	222
Biografía Satish Gupta	223
Inhoudstafel/ Contenido	224-228